

AZERBAYCAN PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler
Genel M¼d¼rl¼đ¼

İçindekiler

1.	DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	2
2.	PAZARIN ÖZELLİKLERİ.....	6
3.	ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	7
4.	PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	10
5.	ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	12

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

Azerbaycan Cumhurbaşkanınının 24 Haziran 1997 tarih ve 609 sayılı Kararı ile onaylanmış Azerbaycan Cumhuriyetinde ithalat-ihracat işlemlerinin düzenlenmesi Kuralları'na (<http://www.e-qanun.az/framework/12499>) göre, Azerbaycan Cumhuriyetinde yerli ve yabancı şahıslar (gerçek ve tüzel kişiler) tarafından ithalat-ihracat işlemlerinin gerçekleştirilmesi Azerbaycan Cumhuriyetinin Gümrük Kanunu, ""Gümrük Tarifeleri Hakkında" Azerbaycan Cumhuriyetinin Kanunu ve buna uygun olarak kabul edilmiş diğer ilgili mevzuat ve aynı zamanda söz konusu Kurullarla düzenlenmektedir.

İhracat İşlemleri

Azerbaycan Cumhuriyetinde ithalat-ihracat işlemlerinin düzenlenmesi Kuralları'na göre, Azerbaycan Cumhuriyetinde üretilen veya ithal edildikten sonra yeni bir üretim sürecine sokularak mamul hale getirilen malların ihracı gerçek ve tüzel kişiler tarafından serbestçe yapılabilmekte olup, Gümrük Kanununda ve söz konusu Kurullarda belirlenen durumlar hariç onların faaliyetine sınırlama getirilemez.

Bakanlar Kurulu tarafından yapılan veya ilgili devlet organlarından izin alınarak gerçekleştirilen ihracat işlemleri dışında kalan bütün diğer malların ihracı Gümrük Organlarına beyan edilerek gerçekleştirilmektedir.

İthalat İşlemleri

Azerbaycan Cumhuriyeti'ne gerçek ve tüzel kişiler tarafından kendi dövizleri ile konsinye veya devlet garantisine bağlı olmayan krediler hesabına yapılan ithalat işlemleri ile ilgili yapılmış anlaşmalar (Bakanlar Kurulu tarafından yapılan ve ilgili devlet organlarından izin veya lisans alınarak gerçekleştirilen ithal işlemleri hariç) Gümrük Organlarına beyan edilmek suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından ithal edilen malların gümrük değerlerinin kontrolü yapılmakta olup, bu işlemler Gümrük Organları tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bazı stratejik malların ithalatı (silah, barut, patlayıcı maddeler vs.) Bakanlar Kurulu'nun izni ile gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, kurulların Azerbaycan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenmesi kaydıyla Ekonomi Bakanlığı'nın izni ile sınır ticareti yapılabilmektedir.

İhraç edilen malların bedelinin önceden ödenmiş olması veya gayri kabili rücu akreditif yolu ile ve yahut yetkili bankaların teminatının bulunması suretiyle ihracının gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Malların ülke dışına çıkarılmasında bu üç yöntemden birinin kullanılmış olduğunun Gümrük Organlarına tevsiki gerekmektedir.

Gümrük Vergileri

Azerbaycan Cumhuriyeti Gümrük Kanunu (<http://www.e-qanun.az/code/21>) Azerbaycan Cumhuriyeti'nde gümrük işinin hukuki, ekonomik ve kurumsal altyapısını, aynı zamanda Azerbaycan Cumhuriyeti'nin gümrük alanına getirilen, bu alandan çıkarılan, transit olarak geçen mallara ve nakliye araçlarına uygulanan genel kuralları ve prosedürleri, gümrük işi alanında kişilerin haklarını ve görevlerini belirlemektedir.

Azerbaycan'da ithalat aşamasında mal gruplarına göre nispi olarak üçüncü ülkeler (Türkiye dahil) menşeli ürünlerde %0-%15 arasında değişen oranlarda Gümrük Vergisi uygulanmaktadır. Maktu vergi oranları ise ölçü birimlerine göre (kg, lt, adet, m2, m3, cm3, metre, çift) farklılık arz etmektedir.

Azerbaycan Devleti Gümrük Organları tarafından asgari ithal fiyatı belirlenerek, bu fiyatın altında beyan edilen mallara belirlenmiş fiyatlar üzerinden Gümrük Vergisi uygulanabilmektedir.

Öte yandan, Ülkemizin AB ile yapmış olduğu Gümrük Birliği Anlaşması benzeri Anlaşmalar Azerbaycan'ın bağımsızlığını kazandığı ilk yıllardan itibaren BDT ülkeleri ile (Rusya, Ukrayna, Gürcistan, Moldova, Kazakistan vs.) Serbest Ticaret Anlaşmaları yapılmış ve bu çerçevede anılan ülkelere gelen ürünlerden gümrük vergisi sıfırlanmıştır. Anılan ülkelere gelen ürünlere sadece %18 KDV uygulanmaktadır.

Gümrük vergi oranları ile ilgili bilgilere Azerbaycan Devlet Gümrük Komitesinin (https://c2b.customs.gov.az/Tnved_public.aspx) web sitesinden ulaşmak mümkündür.

İç Vergiler ve Oranları

Azerbaycan Cumhuriyeti Vergi Mevzuatı (<http://www.e-qanun.az/code/12>); Azerbaycan Cumhuriyeti'nde vergi sistemini, vergi tahsilinin genel ilkelerini, vergilerin belirlenmesi, ödenmesi ve toplanması kurallarını, vergi mükelleflerinin ve devlet vergi organlarının, ayrıca vergi ilişkilerinin diğer taraflarının vergi tahsili konularıyla ilgili hak ve görevlerini, vergi kontrolü şekil ve yöntemlerini, Vergi Mevzuatı'nın ihlalinden dolayı sorumluluğu, devlet vergi organlarının ve yetkililerinin eylemlerinden (eylemsizliğinden) şikayet etme kurallarını belirler.

İşbu Mevzuatla belirlenen tanım ve kurallar, vergi tahsili amacıyla belirlenir ve istisnai durum olarak işbu Mevzuat ve Mevzuat gereğince kabul edilen diğer normatif yasal belgelerle düzenlenen vergi tahsili ve vergi kontrolüyle ilgili ilişkiler çerçevesinde uygulanır.

Azerbaycan Cumhuriyetinde uygulanan vergiler:

- Gerçek kişilerin gelir vergisi
- Tüzel kişilerin menfaat (kar) vergisi

- Katma Değer Vergisi (KDV)
- Aksizler (özel tüketim vergisi)
- Tüzel kişilerin emlak vergisi
- Toprak vergisi
- Yol vergisi
- Maden vergisi
- Sadeleştirilmiş vergi (basit usule tabi vergiler)

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Azerbaycan'da 1997-2018 yılları arasında Azerbaycan Cumhuriyeti Standartlaştırma, Metroloji ve Patent Devlet Komitesi bünyesinde standartlara yönelik tüm faaliyetler tekelden Bakanlık seviyesinde yürütülmüş olup, ortak standart için "GHOST" standartları referans alınarak "AZS" logosu ile zorunlu olarak tüm ürünlerde belgelendirme yapılmıştır.

Azerbaycan Cumhuriyeti Standartlaştırma, Metroloji ve Patent Devlet Komitesi 2018 yılı Nisan ayında lav edilerek aşağıdaki kurumlar oluşturulmuştur.

- Azerbaycan Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığına bağlı Antiinhisar Siyaseti ve Tüketici Haklarının Korunması Devlet Hizmeti (<http://www.consumer.gov.az/>)
 - Azerbaycan Metroloji Enstitüsü (<http://www.metrology.az/>)
 - Azerbaycan Standartlaştırma Enstitüsü (<http://azstand.gov.az/az/>)
 - Azerbaycan Akreditasyon Merkezi (<http://www.accreditation.gov.az/>)
- Azerbaycan Cumhuriyeti Fikri Mülkiyet Ajansı (<http://copat.gov.az/>)
 - Patent ve Ticareti Markaların Ekspertiz Merkezi (<http://patent.gov.az/>)
- Azerbaycan Cumhuriyeti Gıda Güvenliği Ajansı (<http://afsa.gov.az/az/>)

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

"Tüketici Haklarının Korunması Hakkında" Azerbaycan Cumhuriyetinin Kanunu (<http://www.e-qanun.az/framework/9479>) çerçevesinde ülkeye yurtdışından ithal edilen ürünlerin üzerinde tüketiciler için gerekli bilgilerin yer alması gerekmektedir. Buna göre, ithal edilen ürün çeşidine göre, ürünün içeriği, üretici adı, son kullanım tarihi, kullanım kuralları, parfüm ve kozmetik ürünler için yan etkileri v.b. hakkında gerekli bilgiler Azerbaycan dilinde mutlak şekilde belirtilmelidir. Açık mallarda, içinde ithal edilen ülkenin dilinde kitapçık şeklinde, kapalı olanlarda ise ürünün üzerine yapıştırılan izah edici bir sayfada (Stiker) tüketiciler için gerekli ek bilgiler yer almalıdır.

Teknik Engeller

Azerbaycan tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında bilgiye (<https://www.teknikengel.gov.tr/#/ulke/azerbaycan>) web sitesinden ulaşılabilmektedir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları (Başvuru belgeleri ve Yetkili merci vb.)

Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Fikri Mülkiyet Ajansı (<http://copat.gov.az/>) 30 Temmuz 2018 tarih ve 222 sayılı Azerbaycan Cumhurbaşkanı Kararıyla kurulmuş ve Azerbaycan'da telif hakları, fikri ve sınai mülkiyet hakları konusunda yetkili bir kurumdur.

Azerbaycan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun 15 Ekim 1999 tarih ve 166 sayılı Kararı ile onaylanmış "Marka tescil belgesi başvurularının yapılması ve ekspertizi" Kuralları gereği, söz konusu başvurular Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Fikri Mülkiyet Ajansı'na yapılmaktadır. Başvurular başvuru sahibinin kendisi tarafından veya adı geçen Ajanslık kaydında bulunan marka müvekkili (<http://patent.gov.az/?sid=14>) vasıtasıyla yapılabilmektedir.

Azerbaycan Cumhuriyetinde faaliyet gösteren girişimciler hariç, yabancı tüzel ve gerçek kişilerin Ajanslık başvuruları yalnızca marka müvekkili tarafından yapılmaktadır.

Başvurular dilekçe ve eki ilgili evraklardan (<http://patent.gov.az/?sid=51>) oluşmakla bir markaya ait olmalıdır.

Dağıtım Kanalları

Azerbaycan ekonomisinde 2015 yılında yaşanan ekonomik krizden sonra özellikle tüketici piyasasında dağıtım kanallarının önemi artmıştır. Şöyle ki, toptancıların, perakende mağazaların, ülkede sayıları giderek artan büyük süpermarketlerin ve merkezi satın alma birimlerinin tercih ettikleri yeni dağıtım kanalları sektörü büyük gelişme göstermiştir.

Azerbaycan'daki dağıtım sektörü, ülkede değişik satın alma kalıplarındaki tüketici gruplarına hizmet veren kuruluşların ortaya çıkmasıyla daha da büyümüştür. Diğer eski BDT ülkelerinde olduğu gibi Azerbaycan'da da fiyat ve kalite satın alma kararının en önemli belirleyicisi olma özelliğini korumaktadır.

Büyük gruplar ve onlara bağlı mağazalar/süpermarketler, Azerbaycan'daki perakende dağıtımda en önemli yeri tutmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Azerbaycan'da bölgesel ekonomik farklılıklar, tüketicilerin satın alma davranış ve alışkanlıklarının yanı sıra dağıtımçıların satın alma kararları ile pazarlama tekniklerini de

etkilemektedir. Azerbaycan'da başta Bakü şehri olmak üzere diğer büyük şehirlerde kredi kartı kullanımını son yıllarda artmaktadır.

Azerbaycanlı tüketiciler arasında satış sonrası hizmetlere yönelik talepler de giderek artış gözlemlenmektedir. Özellikle, ülkede satış sonrası hizmet uygulamalarında Türk firmalarının başarıyla hizmet vermeleri sebebiyle Türk mallarının tercih edilmesinde önemli bir yer tutmaktadır.

Kamu İhaleleri

27 Aralık 2001 tarih ve 245-IIQ sayılı Azerbaycan Cumhuriyetinin Devlet Satın Almaları Hakkında Kanunu (<http://www.e-qanun.az/framework/1029>), Azerbaycan Cumhuriyeti'nde devlet satın almalarının ekonomik, hukuki ve kurumsal altyapısını belirler. Satın almalar sırasında devlet kaynaklarından verimli ve ekonomik kullanılması, rekabet ve şeffaflık temelinde tüm yüklenicilere eşit rekabet ortamı oluşturulması ilke ve kurallarını belirlemektedir.

Azerbaycan'da devlet satın almaları (kamu ihaleleri) konusunda, Azerbaycan Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığına bağlı Antiinhisar Siyaseti ve Tüketici Haklarının Korunması Devlet Hizmeti (<http://www.consumer.gov.az/>) yetkili kurum olup, ülkede açılan kamu ihaleleri (<https://etender.gov.az/competition/rfp3kk>) web sitesinde yayımlanmaktadır.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Azerbaycan, iklim ve toprak yapısı bakımından tarıma uygun bir ülkedir. Uygun iklim koşulları Azerbaycan'da çok zengin ürün çeşidinin yetiştirilmesine imkan sağlamasına rağmen, bağımsızlığın ilk yıllarında makine ve ekipman yetersizliği, kaliteli tohum ve gübre kullanılmaması ve bankacılık mevzuatındaki yasal eksiklikler sonucu tarımsal kredilerin açılmaması nedeniyle ülkenin potansiyelinden yeterince istifade edilememektedir.

Son yıllarda petrol fiyatlarının önemli bir şekilde azalması ve Azerbaycan'da yaşanan ekonomik kriz ülkenin tarım potansiyelini ön plana çıkarmıştır. Tarım sektörünün gelişimi için son dönemlerde devlet tarafından uygulanan projelerin yoğunlaşması, söz konusu sektörün ülke için önemini daha da arttırmaktadır.

Azerbaycan Cumhuriyeti Çevre ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı verilerine göre, Azerbaycan'ın toplam toprak fonu 8.641,0 milyon hektardan fazladır. Bunun 4,77 milyon hektarı tarıma yararlı, aynı zamanda 1,43 milyon hektarı sulanan topraklardır. Ülkenin 3.240,0 milyon

hektarı veya %37,4'ü kullanılmayan (tuzlaşmış, bataklık, erozyon) topraklardır. Ülke topraklarının %36,4'ü değişik derecede erozyona maruz kalmıştır.

Toprakların tuzlaşması Azerbaycan'da en büyük eko coğrafi problemlerden biridir. Ülkede tuzlaşmış topraklar 2 milyon hektardan fazladır ve bunun 1,32 milyon hektarı Kür-Aras nehirleri arasında bulunan alandır. Ülkenin sulanan topraklarının (1,43 milyon hektar) 600 bin hektardan çoğu tuzlaşmış ve bunun 224 bin hektarı ileri derecede tuzlaşmış topraklardır.

Azerbaycan'ın yerüstü su rezervleri 30 milyar m³, yeraltı su rezervleri ise yaklaşık 9 milyar m³ civarındadır. Toplam gücü 21,4 km³ olan 140'a yakın baraj, 8.000 artezyen kuyusu bulunmaktadır. Su kanallarının uzunluğu 90.000 km civarındadır.

Azerbaycan nüfusunun %47,2'si köylerde yaşamaktadır. Toplam 4.248 köy bulunmaktadır. 86.600 km² araziye sahip olan Azerbaycan'da tarıma yararlı alanlar %55,2'dir (4.772,9 bin hektar).

Azerbaycan'da 2019 yılında tarım ve hayvancılık ürünlerinin değeri 7.836,7 milyon manat olarak gerçekleşmiş olup, bunun da 4.085,5 milyon manatını hayvancılık, 3.751,2 milyon manatını ise tarım ürünlerinden oluşturmaktadır. 2018 yılına kıyasla tarım ve hayvancılık sektörü %7,2, aynı zamanda tarım ürünlerinde %11,7, hayvancılık ürünlerinde ise %3,5 artış kaydedilmiştir. Sonuç olarak, 2019 yılında tarım ve hayvancılık sektöründe tarım sektörünün payı %45,4'den %47,9'a kadar artmış, hayvancılık sektörünün payı ise %54,6'dan %52,1'e kadar azalmış; tarım ve hayvancılık sektörünün GSYİH içindeki payı 2018 yılında %5,3'den 2019 yılında %5,7'ye kadar yükselmiştir.

Son dönemlerde Azerbaycan'da tarım alanında hızlı gelişmeler gözlemlenmektedir. Ülkede tarım sektörüne yönelik uygulanan teşvikler söz konusu alanın önemini daha da arttırmaktadır.

Sanayi

Azerbaycan'ın zengin petrol ve doğal gaz kaynaklarına sahip olması neticesinde sanayinin temelini kimya, petro-kimya, makina imalat sanayi oluşturmuştur. SSCB'deki Cumhuriyetlerin birbirine bağımlılığını artıran, bir anlamda zorunlu kılan bir ekonomik ve siyasi yapı arz etmesi sonucu, bağımsızlığın ilk yıllarında sanayi tesislerinin birçoğunda çok eski teknoloji ile üretim yapılması, hammadde ve yedek parça yokluğu gibi sebepler, ülke ihtiyaçlarının çok üstünde kapasiteye sahip bu fabrikaların kapasitesinin çok altında üretim yapmasına ya da kapanmasına neden olmuştur.

Sanayi üretiminde de, 1995 yılına kadar çok büyük düşüşler yaşanmış ancak, alınan tedbirler neticesinde 1996 yılı ikinci yarısından itibaren olumlu gelişmeler görülmeye başlamıştır.

Sanayileşmede esas hedef, petrol ve petrol ürünlerine olan bağımlılığı azaltarak, ekonominin diğer alanlarında gelişmeyi sağlamaktır. Bunun için KOBİ'lerin gelişmesini sağlamak, tarımsal sanayiye yenileştirmek, iyi bir eğitimle insanların bilgi ve becerilerini artırmak, nakliyenin, iletişimin güçlendirilmesi hedef olarak görülmektedir.

Bu çerçevede, 2014 yılı Azerbaycan'da "Sanayi Yılı" ilan edilmiş ve Azerbaycan Cumhurbaşkanınının 26 Aralık 2014 tarih ve 964 sayılı Kararı ile "Azerbaycan Cumhuriyetinde sanayinin geliştirilmesine ilişkin 2015-2020 dönemi Devlet Programı" onaylanmıştır.

2019 yılında Azerbaycan'ın sanayi müesseseleri ve bu sektörde faaliyet gösteren girişimciler tarafından 46,7 milyar manat değerinde (27,5 milyar dolar) sanayi ürünü üretilmiş olup, bu rakam 2018 yılına kıyasla %1,8 artmıştır. Sanayinin petrol dışı sektöründe mahsul üretimi %14,3 oranında artmıştır.

Sanayi ürünününün %69,9'u maden sektöründe, %25,2'si imalat sektöründe, %4,2'si elektrik enerjisi, gaz ve buhar üretimi ve dağıtım sektöründe, %0,7'si su teçhizatı, atıkların temizlenmesi ve imalatı sektöründe üretilmiştir.

Madencilik

Azerbaycan yeraltı kaynakları bakımından çok zengin bir ülkedir. Başlıca kaynakları, kurşun, çinko, bakır, demir cevheri, barit, alüminyum, kobalt, arsenik, mermer, kireç taşı, siyanit, maden tuzu ve kaya tuzudur. Az miktarda altın ve gümüş gibi değerli madenler de bulunmaktadır.

Ülkenin en büyük yeraltı zenginliği petrolden oluşmaktadır. Petrol (Azerbaycan Türkçesinde neft) ve doğalgaz, Bahar, Kum Adası, Neft Taşları, Neftçala ve Sangaçal'da çıkarılmaktadır.

Azerbaycan'da 2019 yılında Maden sektöründe petrol hasılatı %3,3 azalmış, doğal gaz hasılatı ise %27,7 oranında artmıştır.

Azerbaycan ekonomisinin en önemli ayağını petrol ve gaz oluşturmaktadır. 2019 yılında ham petrol üretimi 37,5 milyon ton, gaz üretimi 35,6 milyar m³ olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılının aynı dönemine göre maden sektöründe gaz hasılatı %17,0 oranında artmış, petrol hasılatında ise %3,4 oranında azalma kaydedilmiştir.

Enerji

Ürün Adı	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Elektrik (Milyar kw/saat)	24,7	24,7	25,0	22,6	25,2	
Ham Petrol (Milyon ton)	42,1	41,6	41,0	38,8	38,8	37,5
Doğal Gaz (Milyar m ³)	29,6	29,2	29,3	28,6	30,5	35,6

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Azerbaycan'ın Türk dili kullanan ülke olması hasebiyle Türk işadamlarının kolaylıkla ilişki kurdukları ve sonucunda yazılı olmayan anlaşmalar yapmaları ticari yaklaşım ve iş kültürü açısından sıkıntılar yaratmaktadır. Şöyle ki, yapılan sözlü anlaşmalar taraflar arasında ortaya çıkan anlaşmazlıklar sonucunda ticari riski ve hakları hukuki alanda savunma konusunda zafiyet yaratmaktadır. Bu sebeple, Türk işadamları ülkede ticari ilişkilere başlamadan önce mutlaka yerel mevzuata hakim bir hukuki danışman ile işbirliği yapmalarında fayda görülmektedir.

Para Kullanımı (kredi kartı, çek dahil)

Azerbaycan'da milli para birimi olan Manat 15 Ağustos 1992 tarihinden itibaren ülkenin resmi para birimi olarak kabul edilmiştir.

Azerbaycan'da Bakü şehri başta olmak üzere, diğer büyük şehirlerde de kredi kartlarının kullanımı son yıllarda artmıştır.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması

Azerbaycan Cumhuriyeti'ni 30 günlük süre için ziyaret etmek isteyen Türkiye Cumhuriyeti'nin geçerli ulusal pasaportuna sahip vatandaşları için, 01 Eylül 2019 tarihinden itibaren vize uygulaması kaldırılmıştır.

Resmi Tatiller (milli gün vb.) ve Mesai Saatleri

Resmi Tatil Günleri	
Yılbaşı	1-2 Ocak
Şehitleri Anma Günü	20 Ocak
Uluslararası Kadınlar Bayramı	8 Mart
Nevruz Bayramı	20-24 Mart
Faşizme Karşı Zafer Günü	9 Mayıs
Cumhuriyet Günü	28 Mayıs
Milli Kurtuluş Günü	15 Haziran
Silahlı Kuvvetler Günü	26 Haziran
Bayrak Günü	9 Kasım
Dünya Azerbaycanlılarının Dayanışma Günü	31 Aralık
Ramazan ve Kurban Bayramları	iki gün resmi tatil

A.C. İş Kanununun 89. ve 90. Maddeleri gereği Azerbaycan'da günlük normal çalışma süresi 8 saatten fazla olamaz ve iki günlük tatili (haftasonu) olan beş günlük iş haftası belirlenir. Günlük normal çalışma süresine uygun olan haftalık normal çalışma süresi ise 40 saatten fazla olamaz.

Yerel Saat

Türkiye ile Saat Farkı	Azerbaycan 1 saat ileri
------------------------	-------------------------

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri (Temsilcilik Ofisi, Yabancı Şubesi, Ticari Acente dahil)

Azerbaycan'da yabancı vatandaşlar %100 yabancı sermayeli şirket, ortaklı şirket veya şube/te temsilcilik kurabilirler. Şirket, şube veya temsilcilik kurulması işlemleri Azerbaycan Cumhuriyetinin 12 Aralık 2003 tarih ve 560-IIQ sayılı "Tüzel Kişilerin Tescili ve Devlet Siciline Alınması Hakkında" Azerbaycan Cumhuriyeti Kanunu'na (<http://e-qanun.gov.az/framework/5403>) uygun olarak düzenlenir. Azerbaycan Cumhuriyetinde yabancı vatandaşların şirket kuruluşu işlemleri, yabancı tüzel kişilerin şube/te temsilciliklerinin devlet kaydının yapılması, Azerbaycan Cumhuriyeti Anayasasından, söz konusu Kanundan, Azerbaycan Cumhuriyeti Mülki Mecellesinden, ayrıca Azerbaycan Cumhuriyeti diğer ilgili mevzuat düzenlemelerinden ve Azerbaycan Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası anlaşmalardan oluşmaktadır.

Şirket Kurma Prosedürü (Başvuru Mercii, Başvuru Yapmaya Yetkili Kişii, İstenen Evraklar, Kuruluş Sermayesi vb.)

Söz konusu kanun gereği, ticari tüzel kişilerin kaydının yapılabilmesi için ilgili tüzel kişii temsilcisinin (veya temsilcilerinin) "ASAN Hizmet" (<https://www.asan.gov.az/az>) merkezlerine dilekçeyle başvurmaları ve gerekli belgeleri (<https://www.asan.gov.az/az/category/asan-xidmetler/kommersiya-huequqi-sexslerin-ve-vergi-oedevicilerinin-qeydiyyati>) ibraz etmeleri gerekmektedir.

Sigorta

A.C. Sosyal Sigorta Hakkında Kanun (<http://e-qanun.az/framework/3813>) gereği, sigorta primleri işçii ve işveren tarafından karşılanmaktadır. Oransal olarak herhangi bir devlet katkısı bulunmamaktadır. Fakat, Kanunla belirlenen A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı Devlet Sosyal Müdafaa Fonu'nun Bütçesine Devlet Bütçesinden her sene transfer yapılmaktadır. Söz konusu devlet katkısı, Fon'un bütçe dengesini sağlamak, prim karşılığı olmadan, özellikle Sovyetler döneminde çalışmış emeklilerin aylıklarının karşılanması için yapılmaktadır.

İşverenler çalıştırdığı sigortalılara ilişkin sigorta primlerini hesap ederek takip eden ayın en geç 15'ine kadar A.C. Ekonomi Bakanlığı (mülga A.C. Vergiler Bakanlığı) banka hesaplarına yatırır, sonrasında Ekonomi Bakanlığı, Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı Devlet Sosyal Müdafaa Fonu'na aktarma yapar. Her üç ayı takip eden ayın 20'sine kadar ise (Nisan, Temmuz, Ekim, Ocak) işveren kendisine verilen elektronik şifre ile işçilerin adlarını, sigorta numaralarını ve aylık maaşlarını ay bazında Kurumun sitemine işler.

Prim oranları

	Tüm sektörler için 01.01.2019'dan önceki uygulama	01.01.2019'dan itibaren 7 yıllığına özel sektör ve petrol dışı sektör için uygulama
	Kamu sektörü ile petrol sektörü için 01.01.2019 sonrası uygulama	
Aylık ücretten Sosyal Sigorta Primi İşveren Payı	%22	200 AZN altında aylık ücret için: %22 200 AZN üstü aylık ücret için: 44 AZN + 200 AZN üstü miktarın %15'i
Aylık ücretten Sosyal Sigorta Primi İşçi Payı	%3	200 AZN altında aylık ücret için: %3 200 AZN üstü aylık ücret için: 6 AZN + 200 AZN üstü miktarın %10'u
İşsizlik sigortası işveren p.	%0,5	%0,5
İşsizlik sigortası işçi payı	%0,5	%0,5
Sağlık sigortası işveren p.	%2 (01.04.2020'den itibaren)	%1 (01.04.2020-31.12.2020 arası) %2 (01.01.2021 sonrası)
Sağlık sigortası işçi payı	%2 (01.04.2020'den itibaren)	%1 (01.04.2020-31.12.2020 arası) %2 (01.01.2021 sonrası)
Aylık ücretten gelir vergisi	01.01.2019'dan önce 173 AZN'ye kadar muaf, 01.01.2019'dan sonra 200 AZN'ye kadar muaf (<i>Şehit çocuklarına 200+400 muaf</i>) 200-2500 AZN arası ücretin %14'ü 2500 AZN üstü: 322 AZN + 2500 AZN üstü miktarın %25'i	8000 AZN altındakiler için tam muafiyet 8000 AZN üstündeki aylık ücret için %14 gelir vergisi ödenecek

Bankacılık Mevzuatı

Azerbaycan Cumhuriyetinin Bankalar Hakkında Kanunu (<http://www.e-ganun.az/framework/5825>) Azerbaycan'da bankacılık sisteminin hukuki altyapısının uluslararası standartlara uyarlanması, ekonomide bankacılık hizmetlerinin rolünün arttırılması, banka mevduat sahiplerinin ve kreditorlerinin savunmasının güçlendirilmesi ve genel olarak bankacılık sisteminin istikrarlı ve güvenli faaliyetinin sağlanması amacıyla bankaların iç yönetimi, faaliyetlerinin düzenlenmesi ve lav edilmesi ilke, kural ve normlarını belirlemektedir.

Azerbaycan'da Merkez Bankasının dışında iki devlet bankası daha vardır: Azerbaycan Beynelhalk Bankası-ABB (%51,1'i devletin) ve Azer-Türk Bank (%75'i devletin). Bunların dışında 28 özel banka ülkede faaliyet göstermektedir.

Azerbaycan'da Türk sermayeli ya da ortaklı bankalar da faaliyet göstermekte ve bilgi birikimi ve tecrübeleriyle ülke ekonomisine hizmet etmektedirler. Bu bankalar Ziraat Bankası ortaklığı ile kurulan Ziraat Bankası, Azer-Türk Bank (%12,37 pay), Yapı Kredi Bankası ve Azerbaycan Sanayi Bankası (Azersun Holdinge bağlı) dir.

Ülkede ikincil piyasalar gelişmemiştir. Bono, poliçe ve çek gibi kambiyo senetleriyle ilgili yasal düzenlemeler bulunmamaktadır. Bu durum ödemelerin nakit olarak yapılmasına sebebiyet vermektedir.

2015 yılının sonuna kadar bankaların harici ve dahili her türlü işlemleri Azerbaycan Merkez Bankası'nın denetim ve kontrolüne tabi tutulmaktayken, 2016 yılından itibaren söz konusu yetkiler Azerbaycan Cumhuriyeti Maliye Pazarlarına Nezaret Palatası'na (Finans Piyasalarının Denetleme Odası) devredilmiş olup, 2019 yılında söz konusu kurum lav edilerek yetkileri tekrar Azerbaycan Merkez Bankası'na devredilmiştir.

Azerbaycan Mevzuatına göre; Firmaların bankalarda hesap açmaları durumunda mutlaka bağlı oldukları yerel vergi organlarına rapor etmeleri gerekir.

Mevcut Kambiyo mevzuatına göre; Yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişiler gümrük işlemlerine uyarak sınırsız olarak dövizi Azerbaycan Cumhuriyeti'ne getirebilirler. Yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişiler toplamı 10000 (on bin) ABD doları karşılığı olan dövizi gümrük birimlerinde sözlü beyan etmekle Azerbaycan Cumhuriyeti'nden nakit olarak çıkarabilirler. Yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişiler 10000 (on bin) ABD Doları eşdeğeri tutarından 50000 (elli bin) ABD Doları eşdeğeri tutara kadar olan dövizi daha önce Azerbaycan Cumhuriyeti'ne nakit olarak getirilmesine ilişkin gümrük belgelerini ve yazılı olarak beyannameyi gümrük birimlerine ibraz ederek Azerbaycan Cumhuriyeti'ten nakit olarak çıkarabilir.

Yukarıda belirtilen durumlar dışında, diğer hallerde dövizin yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişiler tarafından Azerbaycan Cumhuriyeti'nden çıkarılması sadece müvekkil bankalar ve PTT aracılığıyla aktarma yolu ile gerçekleştirilebilir.

Vizeler (Çalışma, Oturma İzinleri, Geçici Çalışma Vizesi, Başvuru Mercii Gibi Bilgiler)

Yabancı işçi çalıştırma ve oturma izinleri Azerbaycan Cumhuriyeti Göç Kanunu (<http://www.e-qanun.az/code/23>) ile düzenlenmektedir. Söz konusu kanunun uygulanması Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Migrasiya (Göç) İdaresi tarafından yürütülmektedir.

Çalışma izni ve oturma izinleri alınması için söz konusu İdareye başvuruda bulunmak gerekmektedir. Başvuru prosedürü, belgeler ve harç miktarları hakkında (www.migration.gov.az) web sitesinden detaylı bilgi temin edilebilir. (Çalışma izni yıllık harç miktarı 1.000 Manat, oturma izni yıllık harç miktarı ise 120 Manat'tır.)

Azerbaycan'da yabancı sermayeli bir şirket kurulması halinde veya yurtdışında kurulan bir şirketin Azerbaycan'da şubesinin açılması halinde şirket yöneticisi ve yardımcısı çalışma izninden muaf tutulmaktadır. Bahse konu şahısların yalnızca oturma izni için başvuru yapmaları gerekmektedir.

A.C. İş Kanunu (<http://e-qanun.az/code/7>) gereği, işçi ve işveren arasındaki iş ilişkisi A.C. Çalışma ve Halkın Sosyal Koruması Bakanlığı elektronik bilgi sistemine entegre edilmiş sözleşme (elektronik sözleşme) ile yasal geçerlilik kazanmaktadır. Bunun dışındaki iş ilişkileri İş Kanunu kapsamı dışında olup, oluşan anlaşmazlıklar mahkeme yoluyla çözümlenebilmektedir.